

Analiză privind profilul și nevoile persoanelor care doresc să înfăințeze o afacere la nivel național

- Octombrie 2016 -

CUPRINS:

- I. Utilitatea analizei
- II. Obiectivele cercetării
- III. Instrumente utilizate
- IV. Tehnici de sondare utilizate
- V. Rezultate și concluzii ale analizei la nivel național

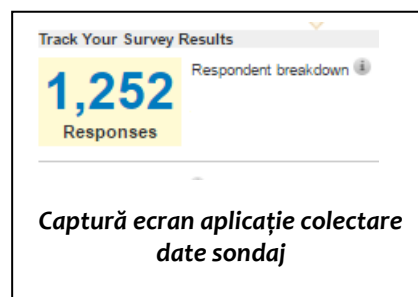
Copierea, reproducerea, recompilarea, decompilarea, distribuirea, publicarea, afișarea, modificarea, crearea de componente sau produse sau servicii complet derivate din aceasta analiză, va fi posibilă doar cu citarea sursei.

© **Structural Consulting™ Group** – www.fonduri-structurale.ro

** Structural Consulting™ Group este marca înregistrată și simbolul comercial pentru societatea Grupul de Consultanță pentru Dezvoltare DCG SRL*

I. Utilitatea analizei

În perioada septembrie-octombrie 2016, Structural Consulting™ Group* – www.fonduri-structurale.ro a derulat o amplă cercetare la nivel național și regional în vederea identificării și analizei profilului potențialilor antreprenori (persoane fizice care doresc să demareze o afacere în scopul creării de noi locuri de muncă), a nevoilor și a percepției acestora lor cu privire la contextul general al demarării de afaceri în România.

Această cercetare a stat la baza elaborării și depunerii de către Structural Consulting™ Group – www.fonduri-structurale.ro a prezentului proiect în cadrul apelului „România Start Up Plus” finanțat prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020. Respectându-și misiunea proprie, prin acest proiect Structural Consulting™ Group dorește să contribuie în mod activ la creșterea ocupării la nivelul României în general și la nivelul regiunii vizate de proiect în particular prin îmbunătățirea abilităților antreprenoriale ale persoanelor interesate de a demara afaceri și sprijinirea acestora în înființarea de afaceri cu profil nonagricol în mediul urban și crearea de locuri de muncă.

Rezultatele cercetării au stat la baza formulării mecanismelor de intervenție propuse prin prezentul proiect, acestea fiind calibrate pe nevoile grupurilor țintă vizate în vederea atingerii rezultatelor așteptate și generării unui impact real și de durată în domeniul antreprenoriatului la nivel național și regional.

Structural Consulting™ Group – www.fonduri-structurale.ro își propune să utilizeze datele obținute în urma acestei analize pentru a formula propuneri și recomandări autorităților publice și organizațiilor private relevante pentru îmbunătățirea climatului antreprenorial la nivelul țării noastre și pentru fundamentarea și dezvoltarea unor inițiative de sprijinire a acestui domeniu consistente, credibile și adaptate nevoilor grupurilor țintă vizate și a celorlalte categorii de stakeholderi.

II. Obiectivele cercetării

Structural Consulting™ Group – www.fonduri-structurale.ro și-a propus prin această cercetare următoarele obiective:

- a) stabilirea profilului potențialului antreprenor la nivel național și particularizarea acestuia la nivel regional,
- b) analiza percepției potențialilor antreprenori cu privire la contextul demarării unei afaceri,
- c) identificarea nevoilor potențialilor antreprenori în vederea demarării unei afaceri.

În vederea atingerii acestor obiective, am optat pentru o cercetare de tip mixt, cu itemi cantitativi și calitativi, cu un design metodologic cross-secțional (non-experimental).

III. Instrumente utilizate

În cadrul cercetării am utilizat un instrument de autoevaluare compus din 16 itemi, ce se grupează în jurul dimensiunilor măsurate (profilul respondenților, percepția asupra contextului general al demarării de afaceri și nevoile și inițiativele antreprenoriale ale acestora).

Exemple de itemi ce au targetat profilul participanților la cercetare sunt: „În ce categorie de vârstă vă încadrați?” sau „Aveți studii/pregătire teoretică în domeniul în care doriți să demarați afacerea?”.

Pentru a analiza percepțiile respondenților față de contextul demarării de afaceri am folosit itemi precum: „În ce măsură considerați că, în România, inițiativele antreprenoriale au șanse de reușită?” ori „Ce factor v-ar determina să demarați o afacere?”.

Pentru identificarea nevoilor antreprenorilor și a inițiativelor antreprenoriale ale acestora am utilizat întrebări precum: „În ce măsură considerați că este util să participați la un program de formare antreprenorială în vederea înființării propriei afaceri?” sau „Ce alte activități considerați că ar fi utile pentru un antreprenor la început de drum pe lângă un program de formare în acest domeniu?”

Itemii chestionarului sunt micști, alternând **întrebările deschise** („Căror teme/subiecte considerați că ar trebui să li se aloce cel mai mult din timp în cadrul unui program de formare antreprenorială?”) cu cele **închise** („Aveți experiență/ abilități practice în domeniul în care doriți să demarați afacerea?”).

Chestionarul cuprinde atât **itemi cu alegere multiplă** („Ce factor v-ar determina să demarați o afacere?”), cât și itemi **cu scorare pe scala Likert** („În ce măsură considerați că, în România, inițiativele antreprenoriale au șanse de reușită?”). Niciun item nu necesită scorare inversă.

Chestionarul utilizat se regăsește în formă completă în Anexa I și Anexa II la prezenta analiză.

IV. Tehnici de sondare utilizate

Chestionarele au fost completate atât în variantă electronică (online), cât și creion-hârtie (offline), asigurându-se confidențialitatea datelor cu caracter personal.

În varianta de **sondare on-line** a fost utilizat ca mijloc **site-ul www.fonduri-structurale.ro**. Portalul de informare www.fonduri-structurale.ro a fost creat și dezvoltat de Structural Consulting™ Group și reprezintă liderul surselor online de informare despre fonduri structurale și finanțări nerambursabile. De la lansarea sa în decembrie 2006, numărul de utilizatori ai site-ului a crescut constant, în acest moment comunitatea www.fonduri-structurale.ro numărând:

- Peste 108.000 de persoane înregistrate,
- Peste 41.000 de abonați la newsletter,
- Peste 55.000 de utilizatori/lună,
- Peste 300.000 de afișări/lună,
- Peste 18.000 de prieteni pe facebook (www.facebook.com/fonduristructurale).

Portalul este actualizat zilnic cu informații din domeniul finanțării nerambursabile, precum și cu oportunități din domeniul afacerilor. Cea mai mare parte a utilizatorilor portalului de informare www.fonduri-structurale.ro este reprezentată de antreprenori și potențiali antreprenori aflați în căutare de finanțări din fondurile europene și naționale disponibile și de oportunități de dezvoltare în domeniul antreprenorial (formare profesională, evenimente de informare, încheierea de parteneriate etc.).

Fluxul continuu de informații și comunitatea activă de utilizatori fac din www.fonduri-structurale.ro nu doar o sursă de informare, ci și o primă interfață accesibilă și user-friendly între potențialii antreprenori și/sau beneficiarii de fonduri europene și demararea unei afaceri și/sau a unui proiect. Notorietatea www.fonduri-structurale.ro în rândul comunității beneficiarilor de fonduri europene, a mediului de afaceri și a autorităților și instituțiilor statului a fost câștigată și este menținută prin tratarea cu profesionalism a subiectelor abordate.

Nota distinctă a site-ului www.fonduri-structurale.ro este un rezultat al abordării originale și inovative care caracterizează procesul de dezvoltare a site-ului încă de la apariția acestuia, dublată de atitudinea pozitivă și de critică constructivă în raport cu domeniul finanțării și dezvoltării prin proiecte. Site-ul atrage atât practicieni din domeniul afacerilor, consultanței, managementului de proiect, trainingului și implementării fondurilor nerambursabile, cât și publicul larg, prin limbajul accesibil, structura și interfața user friendly el adresându-se atât persoanelor cu o cultură antreprenorială deja formată, cât și potențialilor antreprenori aflați la început de drum.

De asemenea, existența blog-ului și a forumului permite menținerea unei relații și mai apropiate și mai personale cu comunitatea utilizatorilor, cele două instrumente încurajând schimbul de opinii și experiențe și creând un spațiu de discuții civilizată, educativ și constructiv.

Pornind de la oportunitatea oferită potențialilor antreprenori de programul „România Start Up Plus” finanțat prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020, www.fonduri-structurale.ro a găzduit începând cu data de 5 septembrie 2016 chestionarul elaborat în vederea colectării de date și realizării prezentei analize. Participarea la sondaj prin completarea chestionarului a fost deschisă atât utilizatorilor fonduri-structurale.ro, cât și publicului larg, singura restricție implicând un filtru tehnic care să nu dea posibilitatea completării sondajului de mai multe ori de pe același device astfel încât să se evite colectarea de date dublate.

Vizibilitatea www.fonduri-structurale.ro în mediul online, precum și conținutul ușor de înțeles și de parcurs al chestionarului au generat impactul consistent așteptat din punctul de vedere al numărului, calității și completitudinii răspunsurilor primite.

Astfel, sondajul a înregistrat un număr de **1252 respondenți** (un printscreen cu dovada numărului de respondenți se regăsește în Anexa III la prezenta analiză), cu o distribuție relativ uniformă pe toate cele 8 regiuni de dezvoltare și pe toate mediile sociale. Mai mult decât atât, având în vedere notorietatea națională a site-ului și faptul că utilizatorii acestuia provin din toate regiunile țării, prin extrapolare se poate concluziona că plaja de respondenți aproximează distribuția normală a populației României pe categoriile specifice vizate de sondaj.

Comunitatea antrenată în jurul site-ului www.fonduri-structurale.ro și care s-a constituit ca fond de respondenți pe componenta online a colectării de date prezintă un pattern de trăsături

distincte, reprezentative pentru profilul potențialului antreprenor, acest lucru dovedind, încă o dată, faptul că administrarea chestionarului la nivelul acestei comunități a generat o analiză relevantă și obiectivă cu privire la caracteristicile potențialilor antreprenori:

- Utilizatorii site-ului se remarcă prin spiritul proactiv, demonstrat de completarea voluntară a chestionarului și diseminarea acestuia în mediul online,
- Activitatea intensă pe toate canalele online indică implicarea și responsabilitatea de care dau dovadă aceștia,
- Numărul mare de respondenți și interesul manifestat față de domeniul antreprenoriatului arată că aceștia sunt pragmatici și orientați către scop.

În varianta de **sondare offline** a fost utilizată metoda **chestionarului auto-administrat**. Sondarea offline a fost realizată la nivelul a 3 regiuni (Nord-Vest, Centru și Vest), prin intermediul unor organizații cu care Structural Consulting™ Group – www.fonduri-structurale.ro a dezvoltat de-a lungul timpului relații de colaborare strânse și care s-au alăturat voluntar și cu entuziasm demersului nostru de realizare a acestei cercetări, respectiv: Fundația Civitas pentru Societatea Civilă – filiala Cluj-Napoca, Iceberg Consulting, Primăria Alba-Iulia și Universitatea de Vest din Timișoara.

Urmare a sondării offline au fost colectate **193** de răspunsuri.

Eșantionul final al prezentei analize numără, așadar, **1445 de participanți** cu vârste cuprinse între 16 și 65 de ani, asigurând reprezentativitatea pentru fiecare categorie de vârstă, încadrare pe piața muncii și regiune de dezvoltare de la nivelul României. Eșantionarea este non-probabilistică, de conveniență, completarea chestionarului realizându-se pe bază de voluntariat după cum am menționat anterior. Marja de eroare este de +/- **2.58** la un nivel de încredere de **95%**.

V. Rezultate și concluzii ale analizei la nivel național

După cum am menționat anterior, la cercetarea realizată au participat în total **1445 de respondenți la nivel național**, din care:

- 11,42% (165 de respondenți) din regiunea Nord-Vest,
- 9,76% (141 de respondenți) din regiunea Vest,
- 5,19% (75 de respondenți) din regiunea Sud-Vest,
- 17,99% (260 de respondenți) din regiunea Sud-Est,
- 9,27% (134 de respondenți) din regiunea Sud,
- 21,11% (305 de respondenți) din regiunea Centru,
- 18,96% (274 de respondenți) din regiunea Nord-Est,
- 6,30% (91 de respondenți) din regiunea București-Ilfov.

După **categoria de vârstă**, structura respondenților se prezintă astfel:

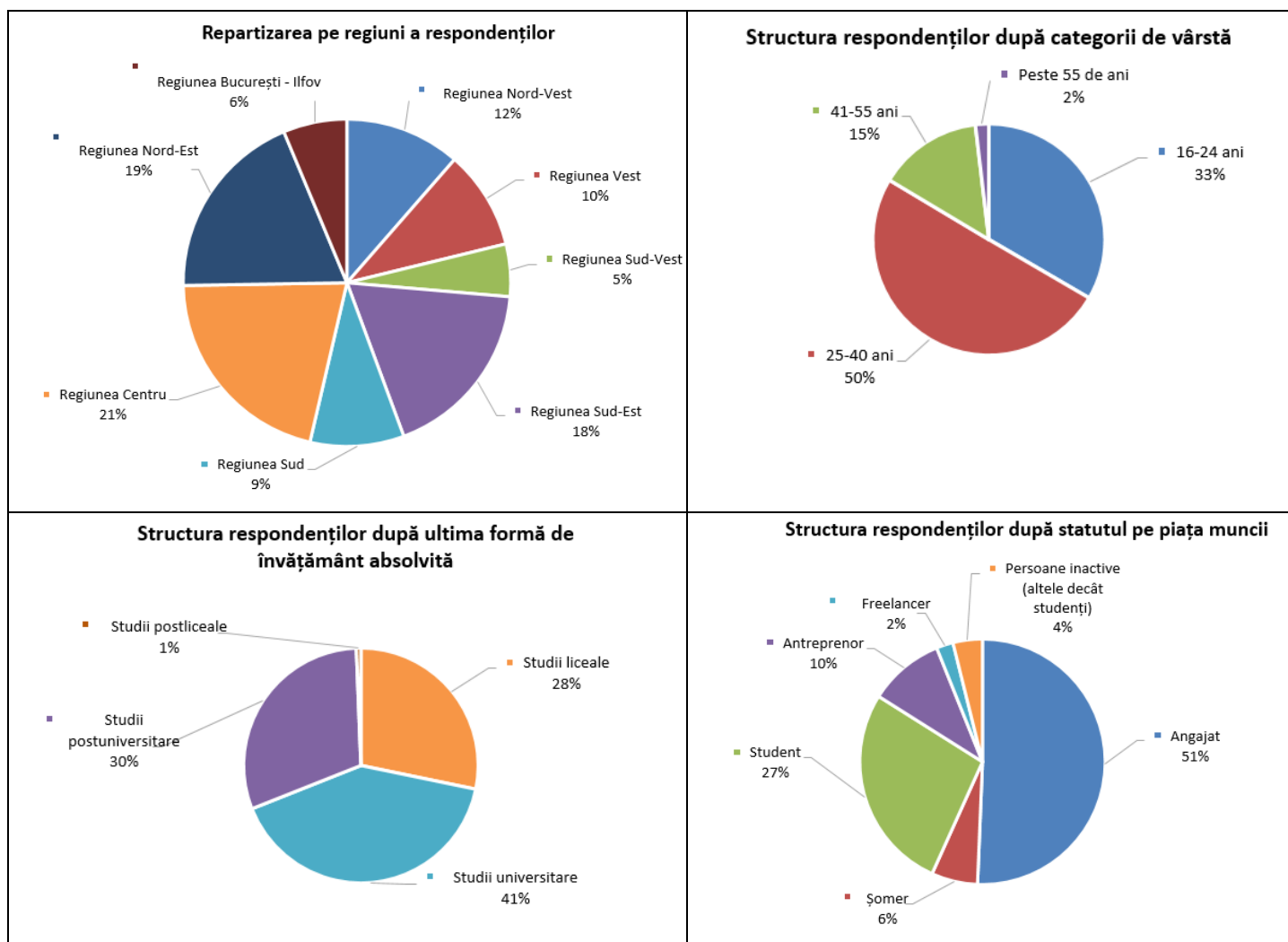
- 483 de respondenți (33%) au vârsta cuprinsă între 16 și 24 de ani,
- 725 de respondenți (50%) au vârsta cuprinsă între 25 și 40 de ani,
- 210 respondenți (15%) au vârsta cuprinsă între 41 și 55 de ani,
- 27 de respondenți (2%) au vârsta peste 55 de ani.

În ceea ce privește structura după **ultima formă de învățământ absolvită**, cea mai numeroasă categorie de respondenți este reprezentată de persoanele cu studii universitare (41%, 589 de respondenți), urmată de:

- Persoane cu studii postuniversitare – 30% (439 de respondenți)
- Persoane cu studii liceale - 28% (408 respondenți)
- Persoane cu studii postliceale – 1% (9 respondenți)

Din punctul de vedere al **statutului pe piața muncii**, structura respondenților se prezintă după cum urmează:

- Angajați: 732 de respondenți (51%),
- Studenți: 393 de respondenți (27%)
- Antreprenori: 144 de respondenți (10%)
- Șomeri: 88 de respondenți (6%)
- Persoane inactive (altele decât studenți): 56 de respondenți (4%)
- Freelanceri: 32 de respondenți (2%)

Intenția de demarare a unei afaceri

Cei mai mulți dintre participanții la analiza realizată doresc să înființeze o afacere, la întrebarea „Aveți în vedere demararea unei afaceri?”, 97% dintre respondenți răspunzând afirmativ.

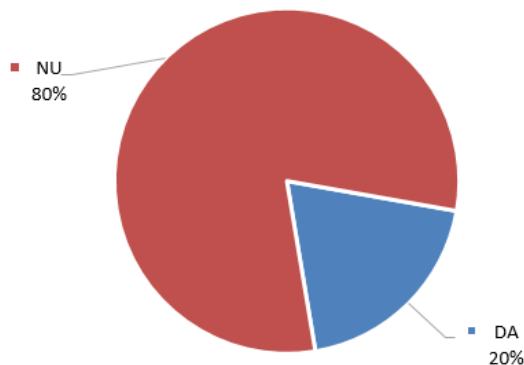
Aveți în vedere demararea unei afaceri?

Calitatea de asociat majoritar în alte afaceri

Analiza a urmărit și identificarea dacă respondenții dețin calitatea de acționar majoritar într-o firmă, rezultatele analizei arătând că cei mai mulți dintre participanții la analiză (80%) nu dețin această calitate.

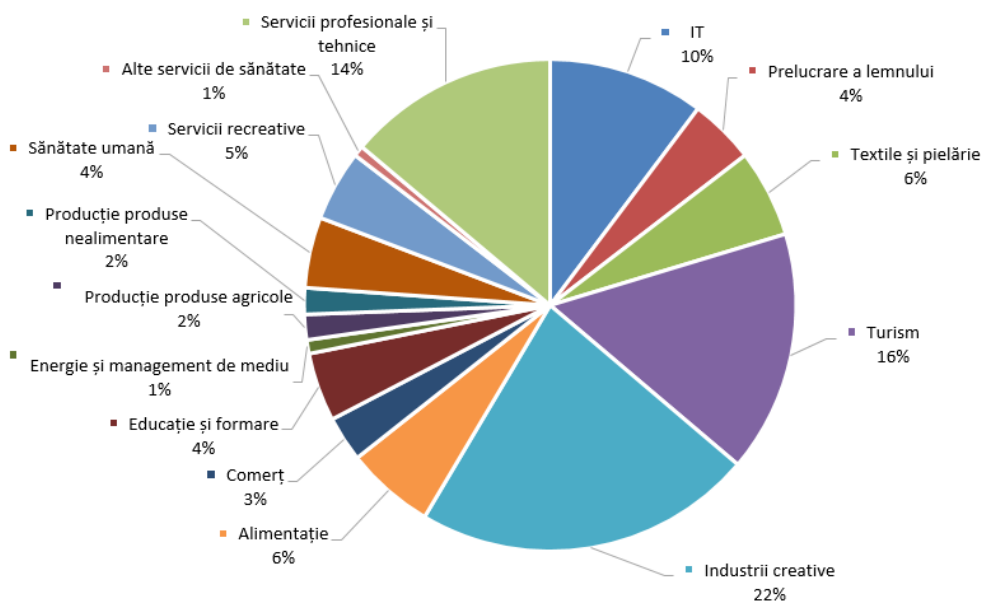
Aveți în acest moment calitatea de acționar/ asociat majoritar într-o firmă?

Domeniul de demarare al afacerii

În ceea ce privește preferințele antreprenoriale după domeniul economic în care se dorește demararea unei afaceri, se constată că la nivel național sectorul **industriilor creative** este cel mai bine reprezentat, cu 22% dintre opțiunile participanților la cercetare, urmat de **turism** cu 16% dintre opțiuni, **serviciile profesionale și tehnice** (14%) și **IT-ul** (10%). La polul opus se regăsesc domeniile precum energia și managementul de mediu, alte servicii de sănătate (nu cele de sănătate umană), producția de produse agricole și de produse neagricole. Situația completă a preferințelor antreprenoriale rezultate în urma analizei derulate se regăsesc prezentate în figura de mai jos:

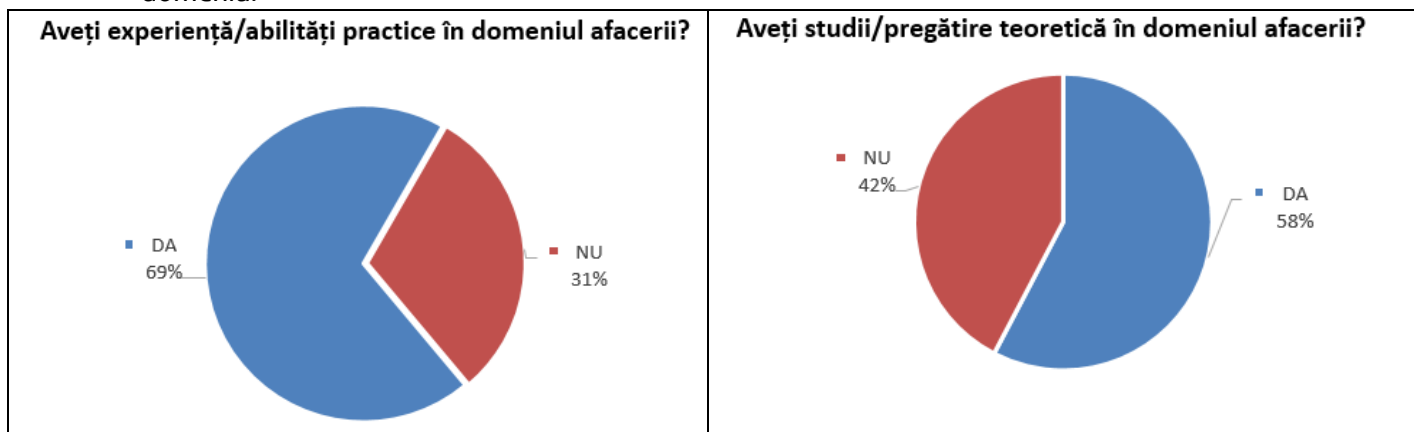
În ce domeniu doriți să demarați o afacere?

Pregătirea practică și teoretică în domeniul demarării afacerii

La întrebarea „Aveți experiență/abilități practice în domeniul afacerii?”, un procent de 69% dintre participanți au menționat că au experiență în domeniul afacerii pe care doresc să o demareze, în timp ce 31% au răspuns negativ.

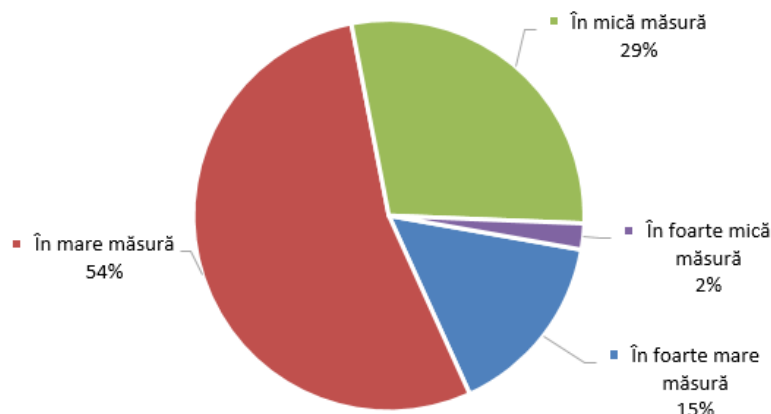
În ceea ce privește pregătirea teoretică, la întrebarea „Aveți studii/ pregătire teoretică în domeniul afacerii?”, 58% dintre respondenți au răspuns „DA”, în timp ce 42% au declarat că nu au studii în domeniu.

Percepția cu privire la șansele de reușită a inițiativelor antreprenoriale în România

Întrebați „În ce măsură considerați că, în România, inițiativele antreprenoriale au șanse de reușită?”, cei mai mulți respondenți s-au declarat optimiști cu privire la acest aspect, variantele de răspuns „În foarte mare măsură” și „În mare măsură” întrunind în total 69% din numărul răspunsuri.

În ce măsură considerați că, în România, inițiativele antreprenoriale au șanse de reușită?

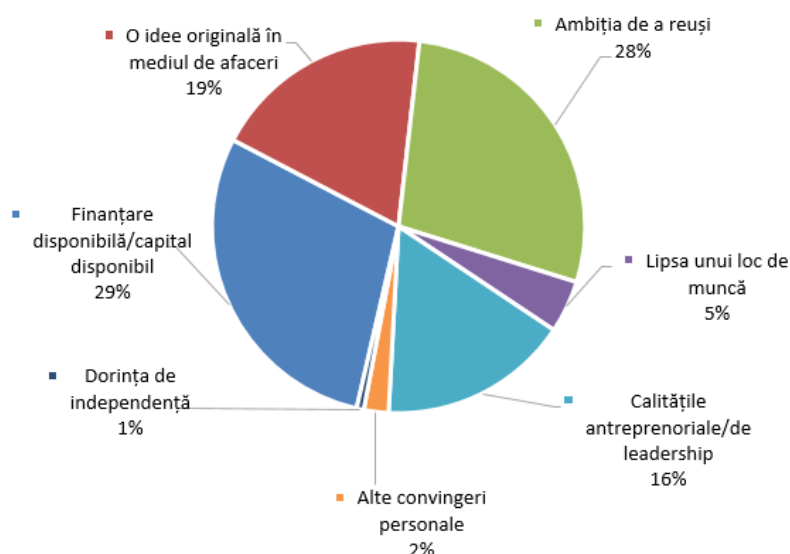

Percepția cu privire la factorii determinanți și elementele importante în conturarea și punerea în aplicare a unei idei de afaceri

Referitor la factorii determinanți în demararea unei afaceri (întrebarea „Ce factor v-ar determina să demarați o afacere?”) situația se prezintă astfel:

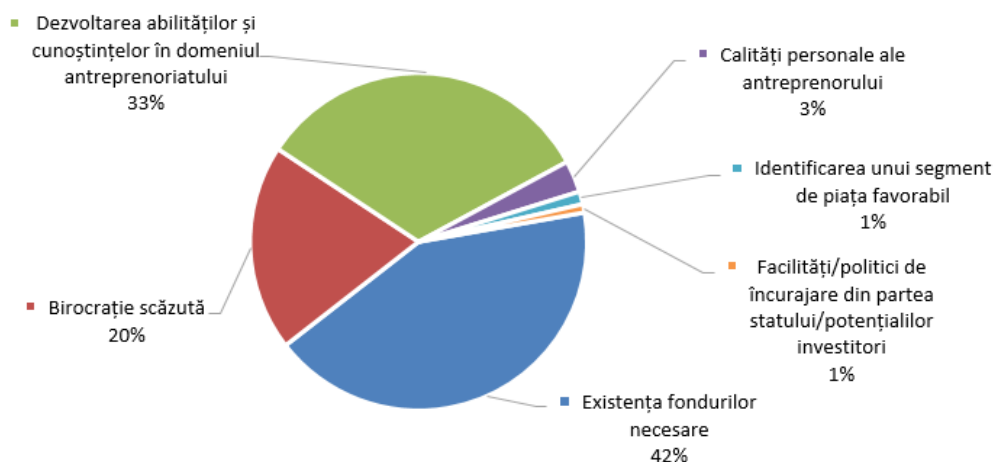
- 29% din totalul răspunsurilor au vizat **Finanțarea disponibilă/Capitalul disponibil;**
- 28% din totalul răspunsurilor au vizat **Ambiția de a reuși;**
- 19% din totalul răspunsurilor au vizat **O idee originală în mediul de afaceri;**
- 16% din totalul răspunsurilor au vizat **Calitățile antreprenoriale/de leadership;**
- 5% din totalul răspunsurilor au vizat **Lipsa unui loc de muncă;**
- 2% din totalul răspunsurilor au vizat **Alte convingeri personale;**
- 1% din totalul răspunsurilor au vizat **Dorința de independență.**

Ce factor v-ar determina să demarați o afacere?

În urma evaluării elementelor importante pentru ca o idee de afacere să se transforme într-o afacere propriu-zisă, se poate constata că existența fondurilor necesare (42%) este considerat cel mai important factor în vederea înființării unei afaceri. Acesta este urmat de dezvoltarea abilităților și cunoștințelor în domeniul antreprenoriatului (33%) și de birocrăția scăzută (20%). De asemenea, 3% dintre respondenți consideră calitățile personale ale antreprenorului un element necesar pentru ca o idee să avanseze către stadiul de afacere.

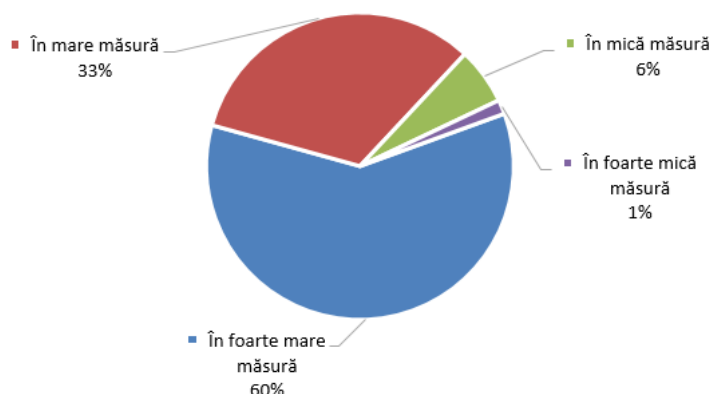
Ce elemente considerați că sunt importante pentru ca o idee de afacere să se transforme în afacere?

Nevoia de formare antreprenorială

Analiza realizată relevă faptul că mai mult de jumătate dintre persoanele participante la sondaj (60%) consideră că este utilă în foarte mare măsură participarea la un program de formare antreprenorială în vederea înființării propriei afaceri. De asemenea, 33% apreciază utilitatea unui astfel de program în mare măsură și doar 7% au declarat că un program de formare antreprenorială este util în foarte mică și mică măsură.

În ce măsură considerați că este util să participați la un program de formare antreprenorială în vederea înființării propriei afaceri?

În ceea ce privește întrebarea „Căror teme/subiecte considerați că ar trebui să li se aloce cel mai mult din timp în cadrul unui program de formare antreprenorială?”, răspunsurile primite de la participanți arată că nevoile punctuale de formare ale acestora se circumscriu unor teme și subteme principale, respectiv:

- 1. Realizarea planului de afaceri**
- 2. Cadru legal și fiscal** (taxe și impozite, autorizații, relația cu autoritățile statului, legislație specifică),
- 3. Analiză și management financiar** (contabilitate, proiecții financiare, rentabilitatea investiției, realizarea bugetului, educație financiară),
- 4. Leadership, comunicare organizațională și resurse umane** (dezvoltarea abilităților de comunicare și persuasive, tehnici de negociere, managementul timpului, construirea unei echipe, motivarea angajaților),
- 5. Marketing și promovare** (abordarea clienților, PR, promovare online și offline, gestionarea concurenței, tehnici de vânzare),
- 6. Surse de finanțare a afacerii și accesare fonduri europene** (tipuri de fonduri și reguli generale, obținere fonduri nerambursabile, bune practici),
- 7. Transferul de experiență de la persoane cu experiență în antreprenariat.**

Alte nevoi în domeniul antreprenoriatului

În ceea ce privește activitățile pe care un antreprenor la început de drum le consideră utile pe lângă formarea antreprenorială, analiza arată că schimburile de practici (37%), stagiile de practică (33%) și sesiunile de mentorat (30%) sunt văzute ca fiind utile într-o măsură aproximativ egală de respondenți.

Ce alte activități considerați că ar fi utile pentru un antreprenor la început de drum pe lângă un program de formare în acest domeniu?

